

HORIZON-TAAL

januari - februari 2023

Jaargang 55 - nummer 319

**ALLES BEGINT MET ELKAAR VERSTAAN
ZAMENHOFFEST IN OOSTENDE: VERSLAG
ESPERANTO OP DE OFFICIËLE WK-VOETBAL**

INHOUD

Ten geleide + Vlaamse Ardennendag 2023	3
Succesvol Zamenhoffeest in Oostende	4
Alles begint met elkaar verstaan	6
Esperanto op taalcafé Mundial in Gent	7
Fotoj kaj filmetoj	8
Annes kijk op de taalactualiteit	9
Nieuws over het IFEF-congres 2023 in Antwerpen	10
Esperanto op de officiële voetbal van het WK in Qatar	12
Ja, we zijn er weer met Trooper!	13
Kjara wint alternatief Eurovisiesongfestival	14
Clubprogramma's	15
Kroatië: belangrijk digitaliseringsproject voltooid	17
Het Europees parlement over meertaligheid	19
De winnaar van de Esperanto-schrijfwedstrijd is bekend	20
Lerni Esperanton per kantotekstoj	23

Foto op de cover: deelnemers aan het Zamenhoffeest in Oostende op 17 december 2022. Foto van Yves Nevelsteen.

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond vzw

55ste jaargang januari-februari 2023. Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Redactie: Piet Glorieux @horizon.taal@esperanto.be www.esperanto.be/horizontaal

Tekstopmaak: Yves Nevelsteen yves.nevelsteen@gmail.com

Werkten mee aan dit nummer: Cyreen Knockaert, Katja Lödör, Kris Panis, Anne Tilmont e.a.

Administratie en verantwoordelijke uitgever

Vlaamse Esperantobond vzw • Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen

☎ 03 234 34 00 admin@fel.esperanto.be www.esperanto.be/fel/nl

📞 BE0419 028 @122 • RPR Antwerpen • 📠 KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB

bpst: IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC: BPOTBEB1

Abonnement: 30 euro per jaar (6 nummers)

Advertentietarieven:

	1-malig	3-malig*	6-malig*
1/1 pagina	257	625	1000
1/2 pagina	150	375	600
1/3 pagina	110	275	440
1/4 pagina	80	200	320
1/8 pagina	55	140	220
1/12 pagina	30	75	120

Alle prijzen zijn in euro.

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een drukklaar geleverd exemplaar.
Btw-tarief van 21% op deze tarieven.

TEN GELEIDE

In onze werving gebruiken we dikwijls het argument dat Esperanto “gemakkelijk(er)” is. Dat wordt door kandidaat-cursisten dikwijls geïnterpreteerd alsof je Esperanto in een vingerknip kan leren en beheersen, in tegenstelling tot een andere vreemde taal. Dat is natuurlijk niet zo. Als je ziet welk een literaire productie er in het Esperanto bestaat, dan is het onvermijdelijk dat de taal ook veel rijker is dan wat de enkele grammaticale regels doen vermoeden. Ook in Esperanto bestaan er constructies die eigen zijn aan de taal, ook in Esperanto bestaan er woorden die niet eenduidig zijn en hun precieze betekenis kregen door een conventie binnen de sprekersgemeenschap. Ook voor Esperanto geldt dat je een bepaald type geheugen en een bepaald taalgevoel nodig hebt om het goed onder de knie te krijgen. M.a.w. laten we spaarzaam omspringen met het woord “gemakkelijk”.

Piet Glorieux

VLAAMSE ARDENNENDAG 16/4/2023

De zogenaamde Vlaamse Ardennen is de streek die min of meer samenvalt met de stedendriehoek Oudenaarde-Ronse-Zottegem. Karakteristiek voor de streek zijn zacht glooiende hellingen, idyllische beekjes en een grote diversiteit aan flora en fauna.

Elk jaar organiseren de lokale natuurverenigingen de zogeheten *Dag van de Vlaamse Ardennen*. Tijdens deze dag bezoeken verschillende groepen wandelaars de mooiste plekjes van de regio onder begeleiding van lokale gidsen, vaak de conservators van de natuurgebieden.

Ook dit jaar doen we mee. 's Morgens zullen we wandelen in een van de natuurgebieden van de wondermooie Vlaamse Ardennen. 's Namiddags bezoeken wij een culturele attractie in de buurt. Details publiceren we in het volgende nummer. De meeste actuele info kan je steeds vinden op <https://eventaservo.org/e/tago23>

TAGO DE LA FLANDRAJ ARDENOJ 16/4/2023

La tiel nomataj Flandraj Ardenoj estas la regiono kiu pli malpli koincidas kun la triangulo de la urboj Oudenaarde, Ronse kaj Zottegem. Karakterizas ĝin dolĉe ondumantaj deklivoj, idiliaj riveretoj kaj granda diverseco de flaŭro kaj faŭno.

Ĉiun jaron la lokaj naturasocioj organizas la tiel nomatan *Tagon de la Flandraj Ardenoj*. Dum tiu tago diversaj grupoj de promenuloj vizitas la plej belajn lokojn de la regiono sub gvido de lokaj ĉiĉeronoj, ofte konservistoj de la naturrezervejoj.

Ankaŭ ĉi-jare ni kunfaros. Matene ni promenos en unu el la naturrezervejoj de la mirinde belaj Flandra Ardenoj. Posttagmeze ni vizitos kulturen allogaĵon en la sama regiono. Pli da informoj ni publikigos en la venonta numero. Plej aktualajn informojn vi trovos en <https://eventaservo.org/e/tago23>

Bonvenon!

SUCCESSVOL ZAMENHOFFEEST IN OOSTENDE

Maar liefst 73 esperantisten hadden zich ingeschreven voor het Zamenhoffeest in Oostende op zaterdag 17 december 2022. Dat na COVID-19 zoveel actieve esperantisten de weg vonden naar deze kuststad, was voor de lokale groep La Konko een heuse opsteker!

's Morgens vroeg om 9 uur stonden er al meerdere vrijwilligers klaar om van de dag een succes te maken. Da's een teken dat het heel goed gaat met de Esperantobeweging in België. Er doken veel meer organisatorische problemen op dan voorzien, maar gelukkig was alles ongeveer opgelost toen de eerste gasten toekwamen.

Het eerste programmapunt van de dag was de jaarvergadering van de Belgische Esperanto-Federatie (BEF). Deze feitelijke vereniging is het aanspreekpunt van de Wereld Esperantobond (UEA). Voorzitter Kristin Tytgat gaf een overzicht van de belangrijkste verwezenlijkingen van het voorbije jaar van de Vlaamse, de Brusselse en de Waalse afdelingen. Daarna werd er een brief uitgedeeld met daarin een oproep om zich lid te maken van onze verenigingen, en om gebruik te maken van Eventa Servo, een gratis dienst van UEA om informatie over evenementen te verspreiden. Je kan de brief

hier lezen: <https://mallonge.net/letero23> (in het Esperanto!). Elke deelnemer van het Zamenhoffeest kreeg ook een exemplaar van de kalender van Movado sen Nomo; een beetje inspiratie voor het nieuwe jaar 2023.

De vergadering ging door in het Esperanto; da's logisch, maar tegelijkertijd toch ook heel bijzonder. Er werden twee belangrijke beslissingen genomen tijdens de vergadering van de BEF:

1. Espéranto Wallonie zal volgend jaar in september het Beneluksa Kongreso organiseren. Als alles verloopt zoals gepland, dan zal dit plaatsvinden in Bouillon van 28 september tot en met 1 oktober 2023. Meer info zal je binnenkort kunnen vinden op <https://benelukso.eu/kongreso>
2. Esperanto Limburg zal het Zamenhoffeest in december 2023 organiseren in C-Mine (Genk). An Olijslagers coördineert.

Het middagbuffet was superlekker. En het bleef betaalbaar, omdat Flory van La Konko ervoor had gekozen om geen winst te maken op de prijs die de traiteur vroeg. Nicky Janssen had een tombola

voorzien ten voordele van La Konko en de Vlaamse Esperantobond; dat compenseerde dan een beetje.

De groepsfoto werd genomen door iemand van een lokale krant. De kers op de taart was de aanwezigheid van de schepen van Cultuur van Oostende, Bart Plasschaert.

Er was veel enthousiasme voor de affiche die Lode Van de Velde heeft ontworpen voor het IFEF-congres in Antwerpen (zie pagina 11). Daarnaast was het heel tof om te merken dat er zich onder de 70 aanwezigen ook een tiental jongeren bevonden! Er werden plannen gesmeed om een nieuwe Esperantoclub op te richten die gelinkt is aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB) en/of aan de Université Libre de Bruxelles (ULB). "La Esperantoklubo de la Libera Universitato de Bruselo" klinkt alvast niet slecht. Ook werd tijdens pot en pint het plan opgevat om met jongeren samen in groep 12 keer per jaar een Esperanto-evenement in onze regio bij te wonen. Zo is het als jongere meer de moeite om te gaan - en steunen we de bestaande clubwerking!

Het was echt plezant hoeveel animo er was op het feest. Op initiatief van Eric Nemes werd er een vergadering belegd tussen de voorzitter van Espéranto Wallonie, Jean Annet, en een delegatie van Verviers. Ze zullen in de toekomst net als Espéranto Liège gebruikmaken van de website van Espéranto Wallonie met een subpagina die informatie haalt uit Eventa Servo. Neem maar eens een kijkje op

- <https://esperanto.be/liege>
- <https://esperanto.be/verviers>

De Esperantogroep van Verviers is helemaal niet zo bekend – zelfs niet bij Belgische esperantisten zelf! – omdat de kernleden geen computer of smartphone gebruiken. Vaak wordt gedacht dat ondertussen iedereen wel mee is met de techniek. Niet dus; zo'n 5 % van de mensen valt helemaal uit de boot. En dat mag niet! Redacteurs van tijdschriften en organisatoren zullen dus extra hun best moeten doen om ook deze mensen degelijk te informeren.

Ook de Gentse groep zal in de toekomst alleen nog de "eenduidige" link <https://esperanto.be/gent> gebruiken.

Abel Massiala uit Angola heeft samen met Heidi Goes gedichten en muziek gebracht op het feest. Het gezelschap was trouwens uitzonderlijk internationaal met o.a. de Ierse ambassadeur Sean O'Riain en de

Amerikaan Orlando Raola, lid van de Akademio de Esperanto. Er waren opvallend veel Franstaligen aanwezig; *Espéranto Wallonie* is de voorbije jaren duidelijk veel actiever geworden.

Kristin Tytgat heeft Flory Witdoeckt in de bloemetjes gezet op het feest. Flory is ondanks haar hoge leeftijd nog erg actief in verschillende verenigingen en was een van de hoofdorganisatoren van het feest.

Gerd van de boekendienst van de Vlaamse Esperantobond heeft vrij veel Esperantoboeken verkocht; iets meer dan gewoonlijk. Mensen waren ongetwijfeld blij dat ze weer gewoon boeken konden doorbladeren en rustig uitkiezen. Lang leve de gewoonheid!

Yves Nevelsteen

In het Beneluksa Bitarkivo kan je foto's en filmpjes vinden van het Zamenhoffeest. Ze geven een idee van de goede sfeer die er heerste. Een rechtstreekse link naar de pagina: <https://mallonge.net/zam23> Heb je zelf foto's die je wilt toevoegen aan het online album? Dat kan! Vraag meer info aan Yves (yves@ikso.net)

“ALLES BEGINT MET ELKAAR VERSTAAN”

In de Nieuwe Gaanderijen kan je tot 17 januari een fototentoonstelling bekijken met Oostendenaars die zich op verschillende manieren inzetten voor een betere wereld. De foto's werden genomen door Yel Ratajczak. De volgende tekst staat bij de foto:

Flory en Walter zijn de bezielers van de Oostendse Esperantogroep La Konko. In het kielzog van die taal reisden ze de hele wereld rond. Het Esperanto bracht hen in contact met talrijke organisaties en projecten,

die ze blijven volgen en steunen. Maar hun hoofddoel is het promoten van de taal zelf: ook hier aan zee organiseren ze cursussen en gespreksavonden. Want wie La Konko, de schelp, aan zijn oor houdt, kan er de hele wereld in horen.

Bron: <https://www.hln.be/oostende/fotograaf-yel-ratajczak-zet-oostendenaars-in-de-kijker-die-zich-inzetten-voor-een-betere-wereld-a2189c79/>

CORRECTIE

We kregen volgend verzoek tot rechtzetting van lezer André Ruyschaert.

In zijn artikel 75 jaar Verenigde Naties: wat met de communicatie? Episode 2 (Horizon-taal 318) stelt Guido-Henri De Couvreur: “ In de Europese Unie wordt, naargelang de bron, 10 tot 40% van de hele begroting gebruikt voor vertaling!”. Ik weet niet welke bronnen hij daarvoor heeft geraadpleegd,

maar dit is een fabeltje. Zie bijvoorbeeld <https://op.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/f857c858-a021-11ec-83e1-01aa75ed71a1>: de vertaalkosten bij de Europese Commissie bedroegen in 2021 ongeveer 0,2% van de EU-begroting. Zelfs als je daar de vertaalkosten van de andere instellingen (Parlement, Raad, Hof) en de kosten voor de tolken-diensten bij optelt, kom je nog steeds op minder dan 1% van de hele begroting uit.

ESPERANTO OP TAALCAFÉ MUNDIAL IN GENT

Taalcafé Mundial vzw organiseert en faciliteert ontmoetingen tussen diverse individuen en groepen uit Gent en omstreken: vluchtelingen, migranten, expats, Erasmus- en doctorerende studenten, anderstaligen die door werk of relaties voor korte of lange tijd in Gent verblijven of - om redenen van vooral taal, maar ook cultuur, godsdienst, scholingsgraad, leeftijd of woonbuurt - elkaar moeilijk kunnen ontmoeten. Er wordt aan anderstaligen een kans geboden om hun Nederlands te oefenen in informele ontmoetingen met Nederlandstalige Gentenaars: zo kan de integratie bevorderd worden. Omgekeerd krijgt de lokale gemeenschap de mogelijkheid om mensen van niet-Belgische afkomst te leren kennen en vreemde talen te oefenen.

Sinds een paar maanden behoort het Esperanto tot de taalkeuzes en namen reeds verscheidene leden van La Progreso deel. Ergens roept de sfeer een gelijkenis op met de sfeer van de Esperantocongressen. Je voelt de belangstelling voor andere culturen en talen.

Een avond wordt opgesplitst in twee delen. Van 20.00 uur tot 21.00 uur neem je plaats aan een van de vele taaltafels naar keuze en praat je ongedwongen in groepjes van vijf à zes personen de door jou gekozen taal. Daarna is er een korte pauze en nadien neem je plaats aan een andere taaltafel, deze keer om anderen te helpen bij het oefenen van een taal die je goed beheerst. Het kan ook in omgekeerde volgorde, maar je kan ook bij je keuzetaal blijven.

Praktisch: inschrijven via de website is noodzakelijk.

Katja Lödör

TOM
TaalCafé Mundial

Oefen een nieuwe taal

Neem plaats aan een van de vele taaltafels naar keuze. Gedurende een uur praat je ongedwongen in groepjes van 5 à 6 in de door jou gekozen taal. Een tafel, een taal.

Deel je eigen taal

Dezelfde avond neem je plaats aan een andere taaltafel, deze keer om anderen te helpen bij het oefenen van een taal die je goed beheerst. Jij beslist of je de avond start met de taal die je aanbiedt of die je vraagt.

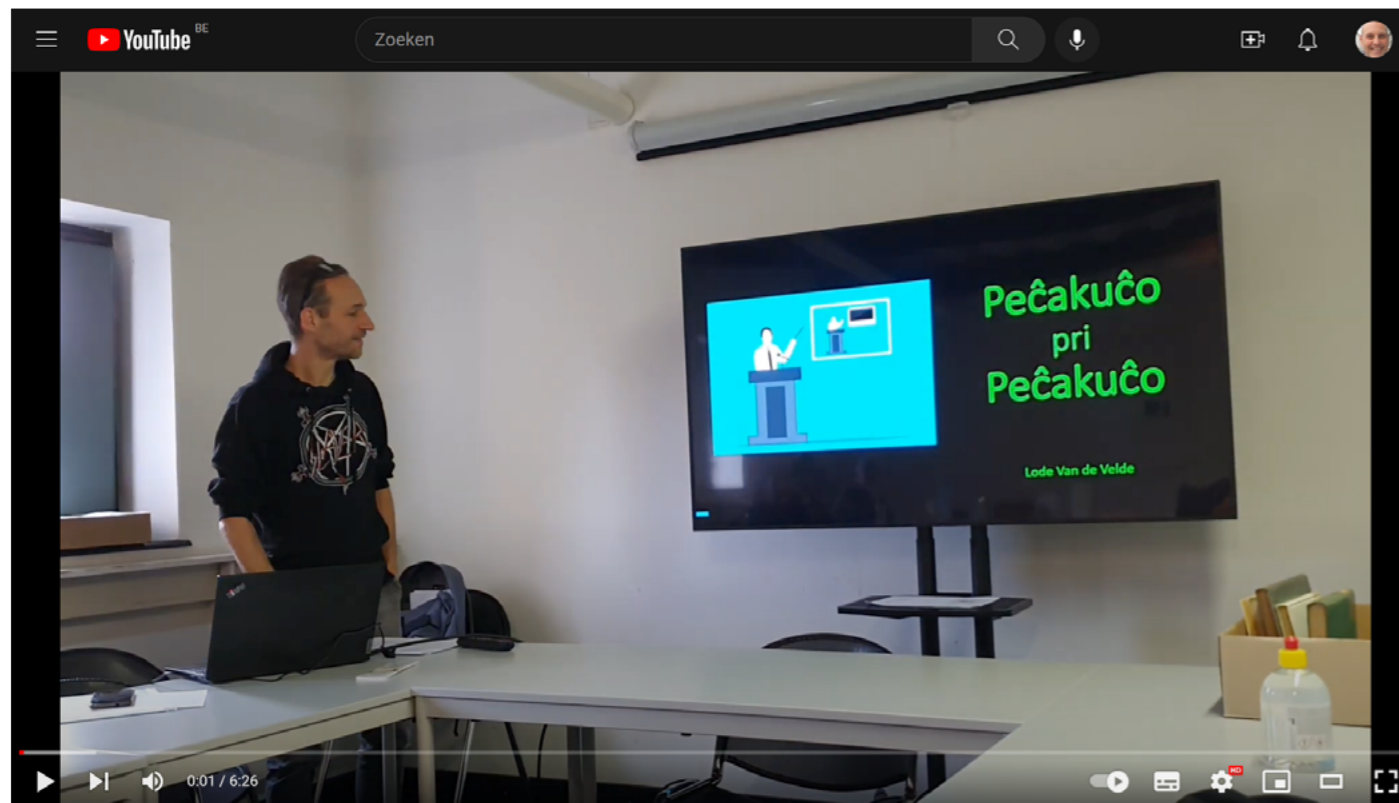
2 keer per maand

In principe elke tweede dinsdag en laatste donderdag van de maand. Maar naargelang de beschikbaarheid van de zaal kan daarvan afgeweken worden. Raadpleeg dus zeker altijd de kalender op de website!

Gratis

Deelnemen is gratis. We vragen enkel om je vooraf in te schrijven, zodat wij de nodige taaltafels klaar kunnen zetten. Je kunt op elk moment naar de bar gaan om drankjes te kopen.

www.taalcafemundial.gent
Blaisantkerk, Blaisantvest 37, Gent

5 novembro 2022 okazis Lovena Studotago. Dum ĝi Lode Van de Velde prezentis peĉakuĉon pri peĉakuĉo. Peĉa-kio?? Spektu lian prezenton! <https://mallonge.net/ls22>

La Erikejo: la plej nova membrino, Mireille la 2-a, prelegas esperantlingve en la klubo (nov. 2022).

ANNES KIJK OP DE TAALACTUALITEIT

Trottoir of Bürgersteig?

In Grenz-Echo van 24 oktober laatstleden stond een artikel over het gebruik van het woord “trottoir”: *Bürgersteig, Trottoir, Gehweg of Gehsteig?* Een ander voorbeeld is *Brieftasche, Geldbörse of Portemonnaie*. Het gaat om het uiteengroeien van taalgroepen in Duitsland, Zwitserland, Luxemburg, Oost-België en Oostenrijk. Een fenomeen dat we ook bij ons kennen: *stoep, trottoir, voetpad, gaanpad, stoepstraat of wandelweg? Portemonnee, geldbeugel, beurs, geldbeurs, platvink (?), portefeuille, buidel, geldbuidel of knip?*

Zelf beschouw ik het Nederlands van onze noorderburen echt wel als een andere taal dan het Nederlands in Vlaanderen – indien correct gebruikt.

Dat brengt me terug naar jaren geleden, toen mijn vriend Albert uit Haarlem (toen vaste begeleider van de blinde esperantiste Noor Reinders) in Antwerpen neerstreek en zich *een kriek lachte* met exotische uitdrukkingen als *trottoir, chambrang* (deurlijst, van het Franse *chambranle*) of *kindervoituur*. Wij vinden het dan weer bizar dat “Hollanders” *à contant* betalen en vaak *s.v.p.* schrijven in plaats van a.u.b.

Noot - In het Esperanto hebben we amper last van het uiteendrijven van diverse taalversies, hoewel dat risico echt wel bestaat door de internationale verspreiding ervan. Zamenhof creëerde de vaste en onaantastbare basis van Esperanto in zijn boek *Fundamento de Esperanto - Gramatiko, Ekzercaro, Universala Vortaro*. Dat was in 1905! En omdat een levende taal niet stilstaat, bestaat er een heuse en

erg serieuze “Akademio” die voorschrijft welke eigentijdse woorden er officieel in de taal mogen worden geïntegreerd.

Grenz-Echo: steeds een prima bron voor taalgebonden artikels

Wie interesse heeft in taalgevoelige onderwerpen, kunnen we Grenz-Echo van harte aanbevelen. De krant uit de kleine Duitstalige Belgische enclave is uiteraard erg gevoelig voor taaldiscriminatie en onevenwichtig gebruik van het Frans en Engels versus regionale talen.

Getuige ook de lezersbrieven, bijvoorbeeld van een Zweedse lezer, die zich de vraag stelt waarom ministers en politici absoluut Engels willen spreken i.p.v. hun moedertaal te gebruiken. Andere lezers noteren terecht dat de kennis van het Engels bij veel politici blijkbaar nog steeds belabberd is en elke nuance mist. Het zijn vooral de sprekers van Germaanse talen die vlotter praten, hoewel we – tot onze verwondering – zelf ook merkten dat die kennis in Duitse luxehotellerie vaak belabberd is.

Een andere interessante bijdrage is die over taalkundige Siegfried Theissen, die Nederlandstalige wendingen en spreekwoorden in het Duits vertaalde, wat boeiende analogieën oplevert.

Anne Tilmont

met bijzondere dank aan onze “plaatselijke correspondent” Jean-Pierre Van den Daele

GRENZECHO

NOVAĴOJ PRI LA IFEF-KONGRESO 2023 EN ANTVERPENO

Majo 2023 rapide alproksimiĝas same kiel la IFEF-kongreso en Antverpeno 2023 (de la 6a ĝis la 12a de majo). Tio signifas ke la Loka Kongresa Komitato pene laboras pri la preparo.

Ni volas memori al vi ke la kongresejo troviĝas centre de la bela urbo Antverpeno. Do je promendistanco vi trovos ĉiujn utilaĵojn kaj vi povos ĝui diversajn arkitekturajn kaj kulturajn vidindaĵojn.

Se vi alvenos trajne, vi ne povos esti ne impresita de la mirinda ĉefa stacidomo pri kiu vi pli ekscios dum la dimanĉa ekskurso. Prelego pri tiu ĉi stacidomo kaj aliaj flandraj interesaj fervojkonstruaĵoj atendas vin dum la prelega programo.

La urbo mem kaj ĝia riĉa historio estos la temo de alia dimanĉa ekskurso en la urbocentro. Multaj konstruaĵoj memorigas la gloran pasintecon kaj nuntempon de la urbo.

Akvo kaj tero estas intime konektitaj en Antverpeno. La haveno, unu el la plej grandaj en Eŭropo, do ankaŭ nepre valoras viziton dum la tuttaga ekskurso de merkredo.

Belgio kaj fervojoj. Kiu ne scias ke Belgio estis la unua lando de la eŭropa kontinento kie trajnoj veturis? Post tiu realigo belgoj ludis gravan rolon en la disvolviĝo de fervojoj internacie, ĝis en Azio. En la bele aranĝita muzeo Trainworld (Bruselo) vi povas flari tiun gloran pasintecon dum fakekskurso. Prelego dediĉita al la rolo de belgoj en la disvolviĝo de fervojoj estos parto de la prelega programo. En Maldegem ni vizitos merkredo la ununuran funkciantan vaportrajnon de Flandrio.

Kompreneble vi ne nur venos al kongreso por turismumi. En la komforta kongresejo kun agrabla trinkejo kaj ripozejo, vi povos renkonti aliajn (eksterlandajn) esperantistojn. Se la vetero konsentos vi eĉ povos sunumi en la korto.

Sendube vi ankaŭ volos pliriĉigi vian konon per diversaj prelegoj pri temoj rilataj al fervojoj kaj lokŝanĝiĝo. Vi ekscios pli pri ĝi en posta numero.

NIEUWS OVER HET IFEF-CONGRES 2023 IN ANTWERPEN

Mei 2023 nadert met rasse schreden net als het IFEF-congres in Antwerpen. Dat betekent dat de *Loka Kongresa Komitato* (LKK – plaatselijk organiserend comité) druk bezig is met de voorbereidingen.

Mogen we je eraan herinneren dat de *kongresejo* zich pal in het centrum van de prachtige stad Antwerpen bevindt. Zo vind je op loopafstand alle voorzieningen en kun je genieten van diverse architectonische en culturele bezienswaardigheden.

Kom je met de trein, dan zal je ongetwijfeld onder de indruk zijn van het prachtige Centraal Station, waarover je meer te weten komt tijdens een zondagse excursie. Tijdens het lezingenprogramma wacht je een lezing over dit station en andere interessante, Vlaamse spoorweggebouwen.

De stad zelf en haar rijke geschiedenis zullen het onderwerp zijn van een andere zondagse excursie in het stadscentrum. Veel gebouwen herinneren er aan het roemrijke verleden en heden van de stad.

Water en land zijn in Antwerpen nauw met elkaar verbonden. De haven, een van de grootste van Europa, is daarom ook zeker een bezoekje waard tijdens de dagexcursie op woensdag.

België en spoorwegen. Wie weet niet dat België het eerste land op het Europese vasteland was waar treinen reden? Daarna speelden de Belgen een belangrijke rol in de ontwikkeling van de spoorwegen internationaal, zelfs tot in Azië. In het prachtig ingerichte museum Trainworld (Schaarbeek) kun je dat roemrijke verleden opsnuiven tijdens een gespecialiseerde rondleiding. Een voordracht gewijd aan de rol van Belgen in de ontwikkeling van de spoorwegen maakt deel uit van het lezingenprogramma. Op woensdag maken we in Maldegem ook kennis met de enige nog werkende stoomtrein in Vlaanderen.

Natuurlijk kom je niet alleen naar een congres om aan toerisme te doen. In de comfortabele vergaderkamer met gezellige bar en rustruimte kan je andere (buitenlandse) esperantisten ontmoeten. Als het weer het toelaat, kun je zelfs zonnebaden in de tuin.

Lingvokurso estas kompreneble provizita kiel tradicia ingredienco dum Esperantokongreso kaj ankaŭ kelkaj surprizaj atelieroj atendas la neprelegemulojn.

Vespere vi povos malstreĉiĝi, ĝuante gamon da muziko: flandra popolmuziko, universala kaj flandra klasika muziko kaj eĉ muziko de esperantistoj.

La retejo de la kongreso estas <https://ifef2023.net> kaj enhavas interalie ligilojn al aliĝilo kaj al aro da fotoj pri la preparlaboroj.

Ni esperas ke tiu riĉa oferto povos konvinki vin veni al Antverpeno. Ne hezitu aliĝi!

Kvankam je la momento de publikigo de ĉi tiu artikolo vi jam maltrafis la unuan aliĝperiodon, **ebblas ankoraŭ profiti la rabatitajn aliĝkotizojn** de la dua periodo (ĝis la 15a de februaro).

Notu ke aliĝintoj baldaŭ ricevos aliĝilon por aliĝi al ekskursoj. La dua kaj fina informilo atingos la aliĝintojn en aprilo.

Koran bonvenon!

La LKK de IFEF2023

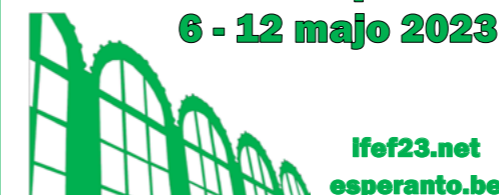

Bonvenon al la Fervojista Kongreso!

Welkom op het Esperanto-spoorcongres!

Antverpeno 6 - 12 majo 2023

Ongetwijfeld wil je ook je kennis verrijken met diverse lezingen over spoorwegen en mobiliteit. In een later nummer lees je er meer over. Natuurlijk is ook een Esperantocursus, een traditioneel ingrediënt van een Esperantocongres, en voor mensen die niet zo van lezingen houden staan er verrassende workshops te wachten.

's Avonds kun je ontspannen genieten van een verscheidenheid aan muziek: Vlaamse volksmuziek, universele en Vlaamse klassieke muziek en zelfs muziek van esperantisten.

De website van het congres is <https://ifef2023.net> en bevat o.a. een link naar een inschrijvingsformulier en naar een site met foto's van de voorbereidingswerkzaamheden.

We hopen dat dit rijke aanbod je zal overtuigen om naar Antwerpen te komen. Aarzel niet om in te schrijven!

Ook als je, op het moment van verschijnen van dit artikel, de eerste inschrijfperiode hebt gemist, **is het nog mogelijk om te genieten van het verlaagde inschrijvingsgeld** tot 15 februari.

Weet dat deelnemers binnenkort het inschrijvingsformulier voor de excursies zullen ontvangen. De tweede en laatste infolder zal in april bij de deelnemers aankomen.

Hartelijk welkom!

Het LKK van IFEF2023

Wat is IFEF?

De Internationale Federatie van Spoorwegpersoneel (IFEF) werd opgericht in 1948. De federatie overkoepelt de nationale Esperantoverenigingen van spoorwegpersoneel. Haar doelen zijn de verspreiding van de internationale taal Esperanto en de toepassing ervan onder spoorwegpersoneel. Hun motto is: **La reloĵ ligas la landojn, Esperanto la popolojn.** (*De sporen verbinden de landen, Esperanto de volkeren*).

IFEF publiceert een tijdschrift getiteld Internacia Fervojisto. De vereniging staat in contact met de Internationale Spoorwegunie en neemt met name deel aan de RailLexic, een spoorweglexicon van ongeveer 16.000 technische termen in 23 talen.

Meer info: <https://ifef.net>

ESPERANTO OP DE OFFICIËLE VOETBAL VAN HET WK IN QATAR - een discrete hint naar inclusie

Wie de kleurige officiële voetbal van de wereldbeker in Qatar nader bekijkt, ziet daarop lichtgrijze teksten in diverse werelddalen. Eén mysterieuze driehoek vermeldt echter iets ongewoons: **FUTBALO ESTAS**. Ongelooflijk maar waar: de slogan van FIFA “respect-fairplay-responsability-passion-collective-teamwork” prijkt op dop de bal niet alleen in de officiële talen, maar ook in het Esperanto. Daar heet het: “respekto - honesteco - respondecio - pasio - kolektiva - teamlaboro”.

Taalgebruik in de FIFA

Dit jaar werd de verzameling van officiële werktalen van de Wereldvoetbalbond uitgebreid met Arabisch, Portugees en Russisch* naast Engels, Frans, Duits en Spaans.

Esperanto is geen officiële werktaal van de FIFA. Waarom deze extra taal? Wie heeft dit originele idee bij **ADIDAS** of de **FIFA** gepromoot en waarom juist? Het was lastig om van beide instanties in volle voetbalfurie informatie te krijgen over de exacte context. Maar het is in elk geval een discrete boodschap over evenwaardigheid en inclusie, een lichtpuntje in een zo omstreden Wereldbeker.

Sowieso zorgt het gebruik van een neutrale taal ervoor dat iedereen, van beginner tot gevorderde, op gelijke voet staat. In Europa zien we bijvoorbeeld dat Engels- of Franstaligen een duidelijk voordeel hebben en er zijn bovendien heel wat technische problemen bij de vertolking van zoveel werktalen.

Deze veeltalige bal heet Al Rihla [de Tocht]. Hij zal de wereld niet verbeteren, maar is toch een symbooltje van kosmopolitisme, gelijkwaardigheid en verdraagzaamheid.

* om evidente redenen is het Russisch nu niet in gebruik op deze voetbal

Kopen? - De fleurige **Adidas Al Rihla** Pro Ball White/Pantone met meertalige opdruk is te koop vanaf 125 euro. De oranje versie is iets duurder.

Website Adidas: <https://mallonge.net/bal>

De officiële bal in Qatar is de kleurige Adidas Al Rihla Pro Ball White/Pantone met meertalige opdruk, waaronder de internationale taal Esperanto. Een discrete oproep tot inclusie en verdraagzaamheid.

Bronnen: (onder andere)

Universala Esperanto Asocio (<https://uea.org/info>)

Professor Renato Corsetti, ex-Italiaans hoogleraar, woont nu in Londen. Prof. Corsetti (vakgebieden: linguïstiek, psychologie e.a.) bekleedde tal van bestuurlijke functies in de Esperantowereld: voorzitter van de Wereld-Esperantobond, lid van de taalacademie en vele andere. Hij werkt actief mee aan Monato.

Anne Tilmont/Piet Glorieux

Apenaŭ eblas kredi, sed FIFA lanĉis duan tian pilkon! Ĉu vi volas scii pli? La 15-an de decembro aperis gazetara komuniko de UEA pri la temo. Vi povas ĝin legi en <https://uea.org/gk/1085>

JA, WE ZIJN ER WEER MET TROOPER!

trooper.be heeft in december in totaal al 5 miljoen euro opgebracht voor het lokale verenigingsleven. 1000 verkooppunten doen mee! Dit initiatief is dus een heuse stormram. Maak er een reflex van om eerst via *trooper.be* te passeren vooraleer je online shopt!

Wie ergens deel uitmaakt van een club of ploeg zal beamen dat extra centjes nu méér dan ooit nodig zijn om een normale werking te ondersteunen. Nu de overheidssubsidies van de Vlaamse Esperantobond onder vuur liggen, zijn extra inkomsten des te meer welkom!

Ik gebruikte zelf de promo uit hun e-mail van december om via *bookspot.be* (minstens 10% en gratis verzending) boeken aan te kopen van de onnavolgbaar grappige Maeve Binchy, die ik in Engeland ontdekte. Ze verkopen zelfs boeken in het Nederlands en het Engels van esperantist Lode Van de Velde, die ook veel boeiende titels schreef in het Esperanto.

Waarom ik blijf hameren op bewust aankopen, desnoods in elk nummer opnieuw...

Velen vergeten blijkbaar om via *trooper.be* online te gaan winkelen. Het kost je niks, enkel die ene extra klik. Twijfel? Bekijk dan eens dit filmpje op YouTube: <https://mallonge.net/trooper2>

“Hartverwarmende realisaties dankzij Trooper”, waarin de sympathieke James Cooke in minder dan één minuut (!) een ongelooflijke waaier realisaties aantootst: extra trommels voor de Brusselse Fanfakids, een boomhut op maat voor mensen met een beperking, een nieuwe vloer in de dansschool. Trainingstoestellen bij WoefWijs of springkastelen op school.

Stel jullie eens voor wat onze clubs allemaal met jullie percentje zouden doen? In januari minstens de verwarming wat hoger durven zetten! En onze Esperantoscouts kunnen met Valère dan rond veel grotere kampvuren zitten.

Anne Tilmont

10 seconden... om Trooper in gang te steken!

- = 2 sec Ga naar je favoriete browser (Google Chrome, Firefox enzovoort)
- = 2 sec Tik in: *trooper.be*
- = 2 sec Vertel **wie je wil steunen**. “Vlaamse esp” (da’s genoeg, de naam wordt automatisch aangevuld)
- = 2 sec Vul je **e-mailadres** in (facultatief), dan zijn wij op de hoogte en krijg je meteen een sympathieke bevestiging van hen.
- = 2 sec Kies je **webwinkel** (zowat alles, behalve Amazon en Ebay) of een **categorie** van webwinkels
Als je erop klikt, word je naar de gewenste webshop geleid.

GO! Shop volgens de regels van de winkel.

Voilà, je commissie staat er direct bij, zoals onze hoofdredacteur Piet – die een zeldzaam gebruiker is van webwinkels – ondervond. En hij vond het simpel! Commissies voor producten die je kan retourneren worden uiteraard iets later genoteerd.

Mijn tip als je iets heel specifiek zoekt (loodgietersmestiek of kachelaccessoires, thermisch ondergoed of orthopedische zolen...) ga dan eerst zoeken op Google enz.wie dat precies verkoopt. Dat scheelt je veel gezocht tussen die weelde aan winkels op Trooper.

Niet gaan rondrijden of aanschuiven om onvindbare producten te gaan zoeken. Dan wordt winkelen ineens veel leuker.

HEY! WIJ ZITTEN OP TROOPER!

Koop bij al jouw favoriete webshops via onze pagina

zo krijgen wij extra monnies!

Jij betaalt géén euro extra... maar wij krijgen wel een percentje!

JOUW VERENIGING POWERED BY TROOPER

KJARA WINT ALTERNATIEF EUROVISIESONGFESTIVAL

De Italiaanse zangeres Kjara, die enkele jaren geleden nog optrad op het Zamenhoffeest georganiseerd door La Verda Stelo in Antwerpen, won het online Eurovisie-liedjesfestival. De wedstrijd, die voor de eerste keer plaatsvond, is bedoeld voor creaties in een regionale taal of dialect, in een plantaal of een creooltaal. Libera Folio interviewde de zangeres.

Kjara (Chiara Raggi) won het festival met het nummer Mozaiko in het Esperanto. Het nummer kreeg vier keer meer stemmen dan de naaste concurrent. Het origineel van het lied is in het Italiaans en het werd door Federico Gobbo in het Esperanto vertaald.

Libera Folio: Hoe kwam het dat jouw nummer meedeed aan die wedstrijd?

Kjara: – De keuze is onafhankelijk gemaakt door de organisatoren. Ik denk dat uit mijn reeks van liedjes in het Esperanto Mozaiko werd gekozen omdat het gaat over delen en universele liefde. Na de pandemie is het nog belangrijker geworden om over die onderwerpen te zingen. Federico Gobbo maakte een mooie vertaling van mijn Mosaiko en dat maakte het waarschijnlijk toegankelijker.

Heb je de andere nummers gehoord? Wat vond je ervan?
- Zeker. Niet alleen omdat ze “concurrenten” waren, maar omdat dit concours mij ook de kans gaf om in aanraking te komen met mooie muziek die ik anders niet zou hebben gekend. De organisatoren gingen ervan uit dat alleen professionele musici zouden deelnemen, sommigen zelfs vrij “beroemd” en te volgen op sociale media. De algehele kwaliteit was dus hoog en dat is altijd leuk, hoewel sommige muziek niet bepaald mijn genre was.

Wat is voor jou het belang van dit concours en wat haal jij eruit?

- Ik denk dat dergelijke wedstrijden nodig zijn om de zgn. minderheidstalen meer in de kijker te zetten. Die talen belichamen de ziel en wortels van veel volkeren. Esperanto is geen minderheidstaal, dat weten we! Het is een universele taal, maar ik vond het wel belangrijk dat ze er ook bij zat. Het was belangrijk om iedereen eraan te herinneren dat we er zijn en bestaan. - Het feit dat ik heb gewonnen dankzij de steun van de hele Esperantogemeenschap in de wereld is een

sterke uiting van onze cohesie, aanwezigheid en ons gemeenschappelijk doel. Ik heb het Esperanto onbevangen benaderd, mezelf nooit gepresenteerd als een ervaren taalkundige of iets anders. Ik zing in het Esperanto omdat de idee achter de taal volkomen goed en noodzakelijk is. Het feit dat ik al twintig jaar professioneel bezig ben met muziek en dat ik een lange carrière in Italië heb, is naar mijn mening ook een waardevol iets voor de Esperantowereld.

Denk je dat veel niet-esperantisten voor je lied hebben gestemd?

- Ja, mijn Italiaans publiek van trouwe luisteraars steunde mij samen met de esperantisten. In mijn land krijg ik sympathie en steun van degenen die mij volgen, dus mijn fans waren me ook nabij in dit avontuur. Iedereen is gefascineerd door mijn keuze om ook in het Esperanto te zingen. Door te zingen help ik wellicht mee om de taal en haar waarden te verspreiden.

Waar ben je de volgende keer live te horen?

- Ik heb nieuwe projecten voor muziek in het Italiaans en Esperanto. In april 2023 verschijnt er een nieuw album in het Esperanto, mijn tweede! Ik ben er mee bezig en kan niet wachten om het te delen.

- Ook in 2023 zal ik een nieuw album hebben, ook in het Italiaans, gekoppeld aan een project voor Radio Televisione Svizzera Italiana en, om niets te verliezen, zal mijn eerste boek worden gepubliceerd. Wie weet wordt het op een dag ook in het Esperanto vertaald! Esperantovrienden zullen me eind mei in Duitsland vinden voor het congres in Braunschweig en deze zomer op het Wereldcongres in Turijn!

Libera Folio, december 2022

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto plaatsvinden. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan. **Actuele info** i.v.m. cursussen en bijeenkomsten in België: <https://be.esperanto.events>

ANTWERPEN – La Verda Stelo, Esperanto

Antwerpen vzw esperanto.be/antwerpen
Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Lange Beeldekensstraat 169, 2060 Antwerpen. Op vrijdagavond om 20.00 uur organiseren we vaak een voordracht via Zoom, in samenwerking met de Londense Esperantoclub (LEK). Deze kan je van thuis uit volgen, of samen met anderen op groot scherm in het Esperantohuis.

Sinds november 2022 vinden er ook regelmatig bijeenkomsten plaats op zondag namiddag. Wil je op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van de Antwerpse club? Stuur een e-mail naar esperanto-antwerpen@esperanto.be

Vrijdag 6 januari: 20.00u Anna Lowenstein: “Verki facile ne estas facile (uea.facila)” i.s.m. LEK via Zoom.

Zondag 15 januari: 14.00-17.00u Aangenaam samenzijn met o.a. een nieuwjaarsreceptie en een concert. We nodigen iedereen uit om onze club te bezoeken.

Vrijdag 20 januari: 20.00u Yves Nevelsteen: “Kiel kreskigi Esperantujon per Eventa Servo” i.s.m. LEK via Zoom.

Vrijdag 27 januari: 20.00u Brian Moon: “Tio, kio ĝenas min en la nuna Esperanto” i.s.m. LEK via Zoom.

Vrijdag 3 februari: 20.00u Laura Brazzabeni kaj Alessandra Madella: “Instruado de Esperanto al instruistoj” i.s.m. LEK via Zoom.

Zondag 12 februari: 14.00-17.00u Aangenaam samenzijn. We nodigen iedereen uit om onze club te bezoeken.

Vrijdag 17 februari: 20.00u Emilio Cid: “10 mil dolaroj monate por via asocio ĉe Google Ads” i.s.m. LEK via Zoom.

BRUGGE- Paco kaj Justeco esperanto.be/brugge
Heidi Goes. heidi.goes@gmail.com of Roland (050 33 00 04)

Vanaf 9 januari: Elke maandag om 19.45u.: beginnerscursus Esperanto o.l.v. Johan Van Eenoo in het lokaal dienstencentrum Ter Leyen, Kroosmeers 1, 8310 Brugge.

BRUSSEL - Esperantista Brusela Grupo vzw
esperantobruselo.org
Bijeenkomsten in Cultuurcentrum De Pianofabriek

(Fortstraat 35, 1060 Sint-Gillis), lokaal Casablanca 2, telkens op een dinsdag van 18.30 uur tot 20.00 uur.

De groep organiseert ook cursussen voor beginners en gevorderden op dinsdagavonden. Info over lezingen en bijeenkomsten bij Nikolao de Buyl, nikolao@esperantobruselo.org, tel. 0478 382 981.

Dinsdag 10 januari: Paroliga vespero laŭ temo.

Dinsdag 17 januari: Paroliga vespero laŭ temo.

Zaterdag 21 januari: 14:00 Babilemaj Spagetoj tagmeze kaj poste promenado en la metroo de Bruselo por malkovri ties artaĵojn faritaj de belgaj artistoj. Por tiu tago vi bezonos vian abonon aŭ tutagan bileton BRUPASS 1 tago (7,80 €).

Dinsdag 24 januari: Prelego de Bernard-Reĝis Larue pri Kartografio (7) : « Ĝermanaj mapoj ĉirkaŭ la 16a jc. »

Dinsdag 31 januari: Cursus voor beginners – start van de 2de sessie. Contacteer Adamo Brooking op kresko@esperantobruselo.org, tel. 0478 072 151.

Dinsdag 7 februari: Paroliga vespero laŭ temo.

Dinsdag 14 februari: Paroliga Vespero pri libroj pri Amo kaj amorado en Esperanto, okaze de Valentena festo.

Dinsdag 21 februari: Paroliga vespero laŭ temo.

Dinsdag 28 februari: Prelego de Bernard-Reĝis Larue pri: « Ĉu Henri Lafontaine parolas Esperanton? »

Believe de evolutie van onze kalender te controleren op onze webpagina: esperantobruselo.org

GENT- La Progreso esperanto.be/gent
Clubvergadering in ons lokaal La Progreso, Peter Benoitlaan, 117 9050 Gentbrugge: Iedere vierde vrijdag van de maand om 20.00 uur. Inlichtingen bij Katja Lödör, tel. 09 230 16 77. Sinds kort nemen we twee keer per maand deel aan TaalcaféMundial. Opgelet: op voorhand inschrijven via de website is noodzakelijk. <https://www.taalcafemundial.gent>

Donderdag 26 januari: 20.00-22.00u Deelname van esperantisten aan TaalcaféMundial.

Vrijdag 27 januari: 19.45-22.30u Jaarvergadering met verslag. Tijdens deze bijeenkomst overlopen we het voorbije jaar en kijken we naar de toekomst.

Dinsdag 14 februari: 20.00-22.00u Deelname van esperantisten aan TaalcaféMundial.

Vrijdag 24 februari: 19.45-22.30u Eddy Van den Bosch: het einde van de exploitatie van Doel 3.

KALMTHOUT- La Erikejo laerikejo.wordpress.com mireillestorms@hotmail.com

Bijeenkomsten in Heide-Kalmthout, elke derde donderdag van de maand. *Opgelet: de exacte locatie is nog niet gekend. Contacteer Mireille Storms als je van plan bent om deel te nemen.*

Donderdag 19 januari: 16.00-18.00u Jaarrapport, financieel rapport, Simon Smits draagt voor over een familie-uitstap.

Donderdag 16 februari: 16.00-18.00u Voordracht van An Olijslagers: Zamenhof, genie tussen de genieën. Omtrent de uitvindingen in de 19de eeuw.

KORTRIJK- Koninklijke Esperantogroep La Konkordo esperanto-kortrijk.info piet.glorieux@gmail.com - esperantokortrijk@hotmail.com Hybride bijeenkomsten, meestal met deelname van een of meerdere buitenlandse esperantisten, Bijeenkomsten in het Groeningeheim, Passionistenlaan 1 te Kortrijk.

Dinsdag 24 januari: 19.30-21.30u Bijeenkomst.

Dinsdag 28 februari: 19.30-21.30u Bijeenkomst.

LEUVEN- Esperanto 3000 esperanto3000.be info@esperanto3000.be

Opgelet: de exacte locatie is nog niet gekend.

Woensdag 18 januari: 19.00-21.00u programma's die het leven vergemakkelijken. Lode en Yves zijn al vele jaren actief in de Esperantobeweging en gebruiken voor hun activiteiten verschillende digitale tools. Vandaag tonen ze de tools. Misschien kunnen ze ook voor jou nuttig zijn?

Woensdag 15 februari: 19.00-21.00u spelletjesavond. We spelen samen het spel *La Granda Vojaĝo*, ontworpen door Lode Van de Velde.

OOSTENDE -La Konko esperanto.be/oostende

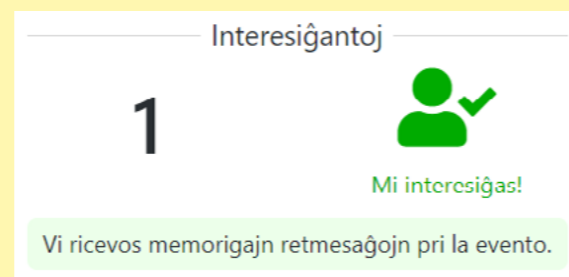
In Ontmoetingscentrum De Boeie, Kerkstraat 35. Flory Witdoeckt, flory2@witdoeckt.be, 059 70 29 14 Anne Brabant anne.brabant@telenet.be Germain Pirlot gepir.apro@telenet.be

Maandag 16 januari: 14.30-16.45u Nieuwjaars-traktaat. AV La Konko met financieel overzicht.

Maandag 23 januari: 14.30-16.45u Conversatietafel Esperanto voor gevorderden o.l.v. Germain Pirlot.

Maandag 30 januari: 14.30-16.45u Cursusbijeenkomst voor beginners en gevorderden. Begeleiding

Ĉu vi jam scias, ke Eventa Servo de UEA povas aŭtomate sendi al vi memorigajn mesaĝojn pri Esperantokunvenoj kaj -eventoj? Registriĝu en la retejo <https://eventaservo.org> (jen instrukcia filmeto: <https://mallonge.net/es1>) kaj alklaku ĉe evento "Mi interesiĝas". Vi ricevos tri memorigajn retmesaĝojn: monaton, semajnon kaj du horojn antaŭ la komenco de la evento!

door Anne Brabant en Germain Pirlot.

Maandag 6 februari: 14.30-16.45u Bestuursvergadering + brainstormen over Multlingva Akcelilo.

Maandag 13 februari: 14.30-16.45u Conversatietafel Esperanto voor gevorderden o.l.v. Germain Pirlot.

Maandag 27 februari: 14.30-16.45u Conversatietafel Esperanto voor gevorderden o.l.v. Germain Pirlot.

PEER- Limburga Esperanto Asocio

esperanto.be/limburg

De Limburgse Esperanto Vereniging (LEV) organiseert activiteiten in het Cultuurcentrum 't Poorthuis, Zuidervest 2A Peer. Info: henri.schutters@skynet.be

Donderdag 26 januari: 20.00-22.00u Ben Indestege brengt verslag uit over zijn reis naar Afrika en zijn deelname aan Afrikaans Esperantocongres in Senegal.

Donderdag 23 februari: 20.00-22.00u Knopen (Emile).

VERDAJ SKOLTOJ www.verdajskoltoj.net

De Verdaj Skoltoj (Groene Scouts) bieden scouting zonder grenzen in het Esperanto aan. Deelnemers vanaf 12 jaar, ze komen uit Brussel, Vlaanderen, Wallonië, Frankrijk, Nederland, Luxemburg, Duitsland en soms zelfs van verder! We komen 6 tot 7 weekends per jaar samen en organiseren een kamp van één week in de zomer. Iedereen is welkom, het eerste weekend is gratis! Voorkennis van het Esperanto is niet noodzakelijk.

Por informi flandrajn interesitojn kiuj "ankoraŭ ne" parolas Esperanton, ni publikigas la programon de la lokaj kluboj sur ĉi tiuj paĝoj en la nederlanda. Aperas en Horizon-taal informoj nur pri Flandrio kaj Bruselo. Aktualan esperantlingvan superrigardon de ĉiuj belgaj kursoj, prelegoj kaj eventoj vi trovos en [be.esperanto.events](https://esperanto.events) Ekzistas tri aktivaj kluboj en Valonio: en Charleroi (<https://esperanto.be/charleroi>), Lieĝo (<https://esperanto.be/liege>) kaj Verviers (<https://esperanto.be/verviers>). Esperantistoj tamen ne konas landlimojn. Vizitu ankaŭ foje la klubon de Eindhoven (<https://eke.dse.nl>) kaj Lille (<https://nordafrancio.fr>). En la Internacia Kalendaro de Eventa Servo (<https://eventaservo.org/kalendaro>) vi trovos liston de la ĉefaj Esperanto-eventoj en la tuta mondo. Bonan amuziĝon!

HEREDAĴO

KROATIO: FINITA GRAVA PROJEKTO DE CIFERECIGO

Dokumenta Esperanto-Centro (DEC), la nacia Esperanto-arkivo en Kroatio, meze de novembro 2022 finis tre gravan projekton de ciferecigo de la gazetoj "Konkordo" (1924-1928), "Balkana Konkordo" (1931) kaj "La Suda Stelo" (1932-1973) kun ĉirkaŭ 4200 paĝoj da enhavo. Per tio DEC komencis realigi ciferecigon de raraj eldonaĵoj el sia kolekto, cele al ilia konservado kaj publika diskonigo, kion kiel prioritatan celon oni menciis jam en la statuto de DEC en 2010.

En januaro 2022, DEC proponis la projekton de ciferecigo al la konkurso de la kroata Ministerio pri kulturo kaj medioj. DEC argumentis, ke temas pri la plej gravaj Esperanto-periodaĵoj aperintaj en la teritorio de Kroatio. Ĉar jam antaŭe la Aŭstria Nacia Biblioteko ciferecigis la unuan kroatan Esperantogazeton "Kroata Esperantisto", daŭrigi ciferecigon de aliaj gazetoj estis natura sekvo por konservado de valoraj materialoj. En DEC troviĝas la plej kompletaj jarkolektoj de tiuj gazetoj, inkluzive de la cenzuritaj, konfiskitaj kaj tre raraj numeroj, mankantaj en aliaj kolektoj. La Ministerio aprobis la projekton enkadre de la protektado de la "tradicio de Esperanto" kiel nemateria kultura heredaĵo de Kroatio n-ro Z-7298, kiu estis proklamita en 2019.

La Ministerio aprobis por la projekto duonon de la bezonata sumo, kaj la alian duonon bonvoleme aprobis *Esperantic Studies Foundation* (ESF) el Usono. Respektiva kontrakto kun la Ministerio estis subskribita la 23an de junio 2022. La jarkolektoj de la menciitaj gazetoj estis transdonitaj komence de aŭgusto 2022 al la firmao Point s.l.r. en Varaždin, kiu profesie okupiĝas pri ciferecigo. La projekton nome de DEC gvidis Josip Pleadin, kaj nome de Point s.l.r. Danko Tkalec. Pri la plenumita laboro sian pozitivan pritakson al la Ministerio sendis ankaŭ la Konservista fako el Bjelovar, la respondeca regiona institucio pri konservado kaj protektado de kulturaj valoraj.

Per realigo de la projekto oni ebligis konsultadon de ciferecaj materialoj distance, sen neceso venadi al realaj arkivoj. Aliflanke, tiamaniere oni protektas la originalajn paperajn gazetojn, kiuj pro ofta uzado

KROATIĜ: BELANGRIJK DIGITALISERINGS-PROJECT VOLTOOID

Het Dokumenta Esperanto-Centro (DEC), het nationale Esperantoarchief van Kroatië, voltooid medio november 2022 een zeer belangrijk digitaliseringsproject van de tijdschriften "Konkordo" (1924-1928), "Balkana Konkordo" (1931) en "La Suda Stelo" (1932-1973), samen ongeveer 4200 bladzijden. Daarmee begon het DEC met het digitaliseren van zeldzame publicaties uit zijn collectie, met het oog op de bewaring en ontsluiting. Deze digitalisering werd al genoemd als prioritaire doelstelling in de statuten van het DEC uit 2010.

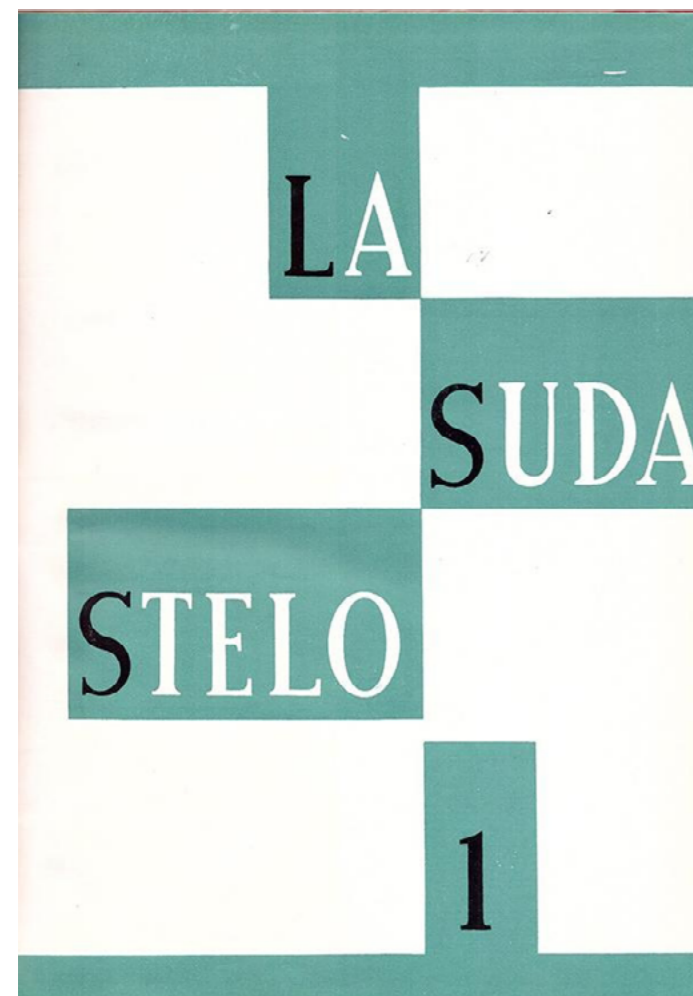
In januari 2022 nam het DEC met het digitaliseringsproject deel aan een wedstrijd uitgeschreven door het Kroatische Ministerie van Cultuur en Communicatie. Het DEC voerde aan dat het ging om de belangrijkste Esperantotijdschriften die op het grondgebied van Kroatië werden gepubliceerd. Aangezien de Oostenrijkse Nationale Bibliotheek het eerste Kroatische tijdschrift "Kroata Esperantisto" voordien al had gedigitaliseerd, was het voortzetten van de digitalisering van andere tijdschriften een logisch gevolg met het oog op de bewaring van waardevol archiefmateriaal. In het DEC bevinden zich de meest complete jaarcollecties van deze tijdschriften, inclusief de gecensureerde, in beslag genomen en zeer zeldzame nummers, die ontbreken in andere collecties. Het ministerie keurde het project goed als onderdeel van de bescherming van de "Esperantotraditie" als immaterieel cultureel erfgoed van Kroatië nr. Z-7298, dat in 2019 werd uitgeroepen.

Het ministerie keurde de helft van het benodigde bedrag voor het project goed en de andere helft werd welwillend geschonken door de *Esperantic*

bezonis urĝan prizorgon kaj konservadon. Avantaĝo de la finita projekto estas ankaŭ, ke la ciferecigitaj gazetoj estas disponigitaj en la formatoj PDF (kio montras ilian realan aspekton) kaj OCR (kio ebligas traserĉadon de la teksto). Tio multflanke faciligas la laboron de esploristoj.

La ciferecigitaj kolektoj estas publike uzeblaj ĉe: <https://library.foi.hr/zbirka/dechr>

Josip Pleadin

Studies Foundation (ESF) uit de Verenigde Staten. Op 23 juni 2022 is hiervoor een contract getekend met het ministerie. Begin augustus 2022 zijn de jaarcollecties van bovengenoemde kranten overgedragen aan de firma Point s.l.r. in Varaždin, die de professionele digitalisering op zich neemt. Het project werd geleid door Josip Pleadin, namens het DEC, en Danko Tkalec, namens Point s.l.r. Het departement Bewaring in Bjelovar, de regionale instelling verantwoordelijk voor het behoud en de bescherming van cultureel erfgoed, heeft ook een positieve beoordeling gestuurd naar het ministerie met betrekking tot het voltooide werk.

Met dit project is het mogelijk om digitaal materiaal op afstand te raadplegen, zonder dat men het archief ter plaatse moet bezoeken. Anderzijds worden op deze manier de originele papieren tijdschriften beschermd, die door veelvuldig gebruik dringende zorg en bewaring nodig hadden. Een voordeel van het voltooide project is ook dat de gedigitaliseerde tijdschriften beschikbaar zijn in de formaten PDF (dat weergeeft hoe ze er in het echt uitzien) en OCR (waardoor de tekst gemakkelijk kan worden doorzocht). Dit maakt het werk van onderzoekers in veel opzichten gemakkelijker.

De gedigitaliseerde collecties zijn publiek beschikbaar op: <https://library.foi.hr/zbirka/dechr>

Josip Pleadin

Ĉu ankaŭ vi aliĝos al la Germana Kongreso?

Pluraj flandroj esperantistoj ĉeestos ĝin. Alex Humet kaj Yves Nevelsteen estas inter tiuj kiuj vojaĝos al Braunschweig kaj surloke kontribuos al la programo. Ni varme rekomendas la eventon. Ĉi-jare la kongreso estas plilongigita al tuta semajno per postkongreso. La postkongreso seninterrompe sekvas la ĉefkongreson samloke. Estas eble partopreni la tutan kongreson aŭ nur la ĉefkongreson. <https://gek.esperanto.events>

Germana Esperanto-Kongreso
Deutscher Esperanto-Kongress

GEK 100
1906-2023

Braunschweig 2023-05-26 – 29 (- 06-02)

LINGVO

HET EUROPEES PARLEMENT OVER MEERTALIGHEID

De inspanningen van de Europese esperantisten, die vorig jaar op de Conferentie over de toekomst van Europa voorstellen deden in verband met Esperanto, en/of die voorstellen steunden, zijn niet vruchteloos geweest. De Commissie cultuur en onderwijs van het Europees Parlement (CULT) publiceerde onlangs een belangrijke studie met als titel "The approach to multilingualism in the communication policy of the European Union" [De aanpak van de Europese Unie wat betreft meertaligheid in haar eigen communicatiebeleid] waarin Esperanto wordt geciteerd als een logische, levende taal.

De studie beoordeelt het taalbeleid van de Europese Unie op basis van een diepgaande juridische analyse, onderzoek naar het gebruik van officiële talen op 1,5 miljoen websites van 13 EU-instellingen en een studie naar de taalvaardigheid van volwassen EU-ingezetenen. Uit de studie blijkt dat de websites van de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank er niet in slagen om meertalige secties te publiceren, aangezien een groot deel van de inhoud alleen in het Engels beschikbaar is, terwijl de websites van de Raad, het Hof van Justitie en de Rekenkamer heel goede resultaten behalen.

Ook het Europees Parlement doet het relatief goed. Als de enige beschikbare taal Engels is, is de toegankelijkheid van gepubliceerde Europese inhoud slecht. Slechts 13% van de volwassen bevolking in de EU zegt deze taal perfect te beheersen. Er is geen gemeenschappelijke taal in de EU die door de meerderheid van de bevolking op een zeer goed niveau wordt gesproken. Zeer goede talenkennis is vereist om complexe documenten te begrijpen.

De studie is te downloaden op:
<https://mallonge.net/EU-studie>.

Een officiële – beter verteerbare – samenvatting is te vinden onder:

<https://mallonge.net/EU-studie-samenvatting>

Niet-officiële vertalingen in alle Europese talen zijn hier beschikbaar:

<https://mallonge.net/EU-studie-vertalingen>

Op pagina 76 van het rapport kan je lezen: "Er is geen gemeenschappelijke taal in de EU die heel goed beheerst wordt (d.w.z. als moedertaal of aangeleerd) door de meerderheid van de bevolking". Op pagina's 84-85 wordt het belang van het leren van tweede talen benadrukt waarbij het "Multilingva Akcelilo"-programma als voorbeeld wordt genoemd. Dit voorstel kreeg het meeste aantal stemmen van de voorstellen in de categorie "Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport" in het Digital Multilingual Platform van de Conferentie over de toekomst van Europa in 2022. Het "Multilingva Akcelilo"-programma toonde een aanzienlijke en snelle verbetering aan van de taalvaardigheid van 8- tot 9-jarige schoolkinderen, die deze vaardigheden hebben verworven door het eerst aanleren van een zorgvuldig geselecteerde, beperkte hoeveelheid van een levende, logische taal zoals Esperanto.

De studie biedt vijf concrete aanbevelingen om de transparantie van de communicatie in de EU, de taaldemocratie en de taalrechtvaardigheid te verbeteren: een gemeenschappelijk en transparant kader en normen voor meertalige communicatie ontwikkelen; regelmatig toezicht; aanstellen van een ombudsman voor meertaligheid, die verantwoording aflegt aan het Europees Parlement; het gebruik van officiële talen in digitale communicatie bevorderen om de toegankelijkheid voor burgers te verbeteren; en verhoging van het EU-budget voor meertaligheid.

Kortom, dit rapport is belangrijk als onderdeel van onze argumentatie.

Piet Glorieux

op basis van informatie van UEA en Renato Corsetti

DE WINNAAR VAN DE ESPERANTO-SCHRIJFWEDSTRIJD IS BEKEND

In de aanloop naar het IJK (Esperanto-jongerencongres), dat voorbij zomer in Nederland plaatsvond, werd een schrijfwedstrijd georganiseerd onder impuls van Lode Van de Velde, de verantwoordelijke voor de Eldoneja Agado bij de Vlaamse Esperantobond. Jongeren tussen 16 en 26 jaar werden daartoe uitgenodigd. Het kon gaan om een gedicht, kortverhaal of essay waarin Esperanto op een of andere manier een rol in speelt.

Uit de binnengekomen werken werd een tekst van Richard van den Berg geselecteerd. Hieronder het bekroonde stuk.

JIJ BENT STOM, MAAR JE MEDEMENS IS NOG STOMMER

“Weet je, zo’n 90% van alle gesprekken had nooit gevoerd hoeven te worden”, zei Cees.

“Wat bedoel je?”, vroeg Julia.

“Gewoon, heb je nooit eens dat je denkt; waar gaat het allemaal over?”

Julia en Cees leunden met hun rug tegen het muurtje. Ze zagen hoe het strand zich onderdempelde in de avond met het dalen van de zon. Het was een mooie aanblik.

“Kun jij je nog die lezing in het Esperanto herinneren? Op de letterenfaculteit?”

“Die van Steele? Hij sprak toen over Australië.”

“Nee, die bedoel ik niet. Steele sprak trouwens over Papoea, maar dat terzijde. Ik bedoel die lezing van Chard van den Berg.”

“Daar was ik niet bij”, zei Julia enigszins geïrriteerd.

Vier weken eerder stond Chard van den Berg achter een kathedraal waarop de naam van Cees’ universiteit prijkte. Met zijn rechterwang begraven in zijn handpalm las hij zuchtend voor uit zijn laatste roman, getiteld *Vi estas stulta, sed via kunulo estas eĉ pli stulta*. Hoewel Cees de filosofische overpeinzingen uit het boek had gewaardeerd, keek hij tijdens de lezing maar een beetje om zich heen. De inhoud van

het boek en het voorlezen van de schrijver rijmde niet met elkaar. Het was alsof het geschreven woord toebehoorde aan een schrijver uit een ander universum en Cees nu geconfronteerd werd met een hoopje pseudo-filosofie. De andere gegadigden daarentegen konden hun ogen niet van Chard afhouden. Vlak nadat Chard zijn laatste woorden, *Kvankam mi estas kun vi, mi jam sopiras vin*, uitsprak klonk een daverend applaus. Wat een onzin dacht Cees, alsof het de schrijver kan schelen welk publiek vijf euro neerlegt om naar hem te luisteren.

Nadat Chard het vragenronde aankondigde, ging er een tiental vingers de lucht in. Cees’ hand bleef liggen.

“In hoeverre staat dit werk, met het zich op de epistemologie, in relatie tot de objectivistische constructen van Rand”, vroeg een bebrilde jongen met lange haren op een toon die diepe overpeinzing suggereerde.

Zijn gezicht stond Cees helder voor de geest. Zo’n paardenkop vergeet je niet 1, 2, 3. Cees herinnerde zich de inhoud van het boek, maar zag geen relatie met Rand. De geboiede blikken van al zijn klasgenoten impliceerden dat hij hierin een enkeling was.

Chard bekeek de vraagsteller van top tot teen en zweeg voor een seconde of twaalf. Hij liep van het linkeruiteinde van het klaslokaal naar het rechteruiteinde om uiteindelijk te melden dat woorden zich niet kunnen meten aan de lading van verschijnselen. Iets als liefde laat zich niet uitdrukken in zes letters.

De zaal klapte luid, de vraagsteller inbegrepen. Wat het antwoord te maken had met de vraag wist Cees niet, noch de belangstellenden, noch Chard zelf. De lezing werd op vergelijkbare wijze vervolgd. Vragenstellers vinden de vraag, en daarmee zichzelf, interessanter dan het antwoord. Een gesprek wordt bij aanvang beroofd van iedere betekenis.

Na afloop stond Cees voor het urinoir. Hij luisterde naar de straal van zijn buurman die luid tegen het keramiek aan kletterde. Het gezicht kwam hem bekend voor, het was de schrijver. Hun blikken

troffen elkaar. De ongemakkelijkheid legde hen een zwijgen op. Niet veel later stonden ze voor de spiegel bij de wasbak.

“Zeg, Meneer van den Berg. Vindt u het eigenlijk leuk om lezingen van dit soort te geven?”

“Ken ik u?”

“Ik zat in de zaal daar straks.”

“Ik kan me u niet herinneren.”

“Dat kan.”

“Er werden zulke interessante dingen gezegd in de klas dat ik me niet alles meer kan herinneren. Wat kunnen jullie al goed nadenken”, zei hij glimlachend.

“Vond u het interessant?”

“Hoe bedoelt u?”

“Of, verlangt u er naar het soort mens te zijn dat die dingen interessant vindt?”

“Verklaar u nader alstublieft.”

“U bent niet meer dan een imitatie van uw verlangens. Op basis waarvan denkt u anders dat uw gedrag tot stand komt? Een mens is in basis niet meer dan een leeg blad dat mettertijd wordt gevuld door zijn verleden en verlangens. De studenten in de zaal leven aan de hand van het idee het soort mens te moeten zijn dat boeken leest, u leeft aan de hand van het idee een groot schrijver te moeten zijn. Ware het niet dat niemand uw bullshit werkelijk leest.”

“Wat blaas je hoog van de toren”, riep de man met voelbare irritatie in zijn stem. “Zeker voor iemand die net nog te stom was om een vraag te stellen.”

Cees moest glimlachen.

“Is dat zo? Probeert u dan eens de link te vinden tussen uw werk en dat van Rand. Ik geloof dat u wel even bezig bent.”

Hoewel hij geïrriteerd voor zich uit keek, boog Chard onderbewustzijn voor de woorden die groter waren dan hijzelf en de zinnen die hij zou optekenen.

“Dat was dus het verhaal van de schrijver”, zei Cees terwijl hij een sigaret in zijn mond nam.

“Wat een hautaine bedoeling”, zei Julia.

“Ja, volgens mij zijn pretentie en lezingen een synoniem van elkaar.”

Julia rookte een sigaret.

“Weet je”, zei Cees.

“Nee, waarschijnlijk weet ik het niet.”

“Gaan we grapjes maken Julia?”

Julia lachte.

“Ik heb het idee dat de taal, ongeacht welke, gedomineerd wordt door de elite. Dat het altijd de taal is van welgestelde mensen, intellectuelen die als streven wordt gezien. Waarom zou de taal van het proletariaat niet beter zijn?”

Uit Julia’s keel kwam een hartstochtig gelach. Cees bekeek haar verbaasd. Hij begreep niets van de reactie die zijn vurige betoog had opgevolgd.

“En dat zegt iemand die zelf op de universiteit zit, rijke ouders heeft en welgeteld niets weet van lagere sociale klassen.”

Cees zweeg. Hij beseftte dat hypocrisie niemand vreemd is en overdacht zijn uitspraken. Hij stelde vast dat de kracht van de taal beperkt is, net als de mensheid trouwens.

Richard van den Berg

Kio estas IJK? Kie ĝi okazos ĉi-jare?

La 79-a IJK de TEJO okazos en Lignano Sabbiadoro, Italio, inter la 5-a kaj la 12-a de aŭgusto 2023. Ĝin organizas la Kongresa Komisiono (KK), internacia teamo de spertaj eventorganizantoj de Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (TEJO). Ĝi okazos komune kun la 56-a Kongreso de la Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI).

Eksciuj pli pri la diversaj loĝejoj, kiel alveni al Lignano Sabbiadoro aŭ kion fari en Italio en jena retejo:

ijk2023.tejo.org

Lerni e-legante

ŝtupoj al pli vasta vortprovizo

Lerni e-legante. Ŝtupoj al pli riĉa vortprovizo (...) devas troviĝi en la manoj de ĉiu esperantisto. Jes, en la manoj, ne simple sur la librobreto.

Mia konsilo estas: legu, relegu, faru ekzercojn, respondu demandojn kaj ofte revenu al tiu libro. Tiamaniere vi lernos multajn novajn vortojn kaj firmigos kaj profundigos vian vortoscion.

Kiamaniere lingvolernanto povas plivastigi sian vortrezoron? Per legado de libroj! Tamen, tro malfacilaj romanoj povas malkuraĝigi la legadon, tro facilaj ne lernigas multajn novajn vortojn. Tial ĉi, kreiĝis "Lerni e-legante": legolibro kiu abunde alportas novajn vortojn laŭ natura maniero, en kunteksto, kun subteno de multaj ilustraĵoj por helpi la komprenon.

Lerni e-legante - Ŝtupoj al pli vasta vortprovizo, Petro Desmet', 2021, 20.00 €. <https://retbutiko.be/eo/ero/leleg>
Jolanta van Holstein

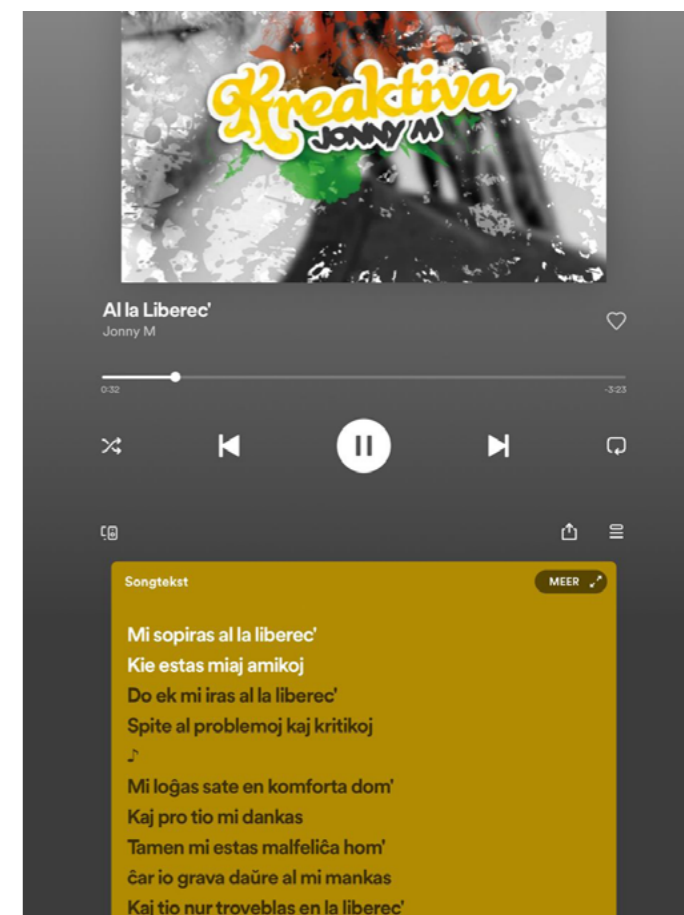
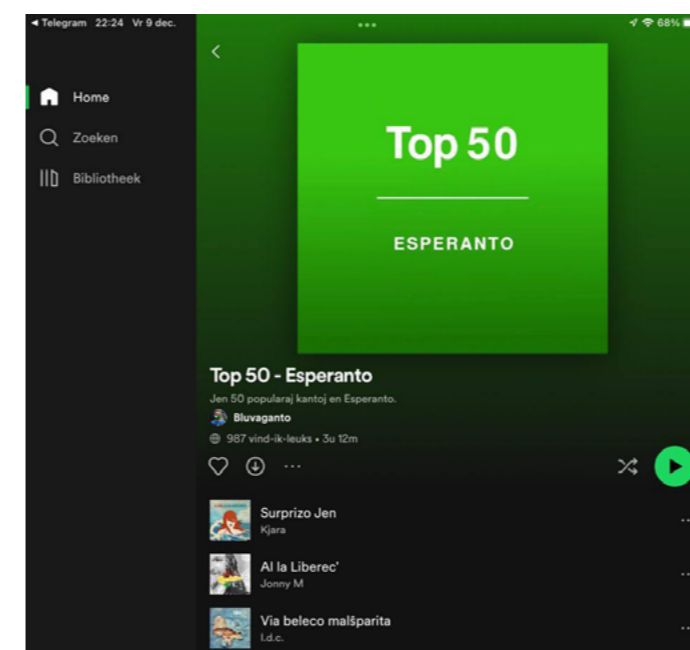
MALLONGE

LERNI ESPERANTON PER KANTOTEKSTOJ

Esperantomuziko en Spotify

Ĝisdatiĝis la verda listo [Top 50 - #Esperanto] ĉe Spotify! Ĝuu tiun novan ludoliston. Jen mallonga ligilo al ĝi: <https://mallonge.net/top50spotify>

Ĉu vi scias, ke tekstoj aperas en Spotify ĉe multaj kantoj en Esperanto? Pli perfektigi sian konon de la internacia lingvo kunkantante helpate de la kantotekstoj – ne ekzistas pli agrabla maniero, ĉu?

DUNGANONCO

Wil jij werken voor en in het Esperanto en daarbovenop nog eens betaald worden? Grijp je kans. De Vlaamse Esperantobond vzw zoekt een administratief medewerker voor haar kantoor in Lange Beeldekenstraat 169 te Antwerpen (80% tewerkstelling, contract van onbepaalde duur).

De ideale kandidaat (m/v/x) kan:

- Zelfstandig werken: je werkt vaak alleen (maar tijdens je opleiding laten we je uiteraard niet alleen!), een goede planning en zelfdiscipline zijn onontbeerlijk.
- Vlot communiceren: je werkt voor en samen met zeer verschillende betrokkenen: leden, klanten, bestuur, leveranciers enz.
- Nauwkeurig zijn: de (financiële) administratie vraagt aandacht en respect voor cijfers, regels en deadlines.

De werktalen zijn het Esperanto en het Nederlands, kennis van Frans en Engels is een meerwaarde. Wees leergierig, proactief en gedreven door de wil om de toekomst van dit belangrijk centrum van de Esperantocultuur te verzekeren. Interesse? Stuur je motivatiebrief met cv naar veb@fel.esperanto.be. Vragen over deze functie? Contacteer veb@fel.esperanto.be. Meer weten over de Vlaamse Esperantobond? Bezoek onze website www.esperanto.be/fel/nl.

Contactadressen in Vlaanderen

www.esperanto.be/groepen

ANTWERPEN

Esperanto-Antwerpen, p/a Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00 www.esperanto.be/antwerpen
esperanto-antwerpen@esperanto.be

La Verda Stelo: Klaas Dijkstra (voorzitter)

BRUGGE

Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, BE-8310 Brugge, tel.: 050 67 51 78, heidi.goes@gmail.com - www.esperanto.be/brugge

GENT

La Progreso, Katja Löddör, Peter Benoitlaan 117, BE-9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, gent@esperanto.be - www.esperanto.be/gent

KALMTHOUT

La Erikejo, Mireille Storms, Douglaslaan 14, BE-2950 Kapellen, tel.: 03 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com
<https://laerikejo.wordpress.com>

KORTRIJK

La Konkordo, Piet Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201, BE-8610 Kortemark, tel.: 0472 25 79 18, piet.glorieux@gmail.com, Jean-Pierre Allewaert, Leeuw van Vlaanderenlaan 35/0011 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com
www.esperanto-kortrijk.info

LEUVEN

Esperanto 3000, Myriam Van der Steen, Albert Stainierstraat 1, BE 3001 Heverlee Tel.: 0497 47 35 38 info@esperanto3000.be
www.esperanto3000.be

LIMBURG

Limburgse Esperantovereniging
Henri Schutters, Panhovenstraat 10, BE-3930 Peer, tel.: 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be
www.esperanto.be/limburg

OOSTENDE

La Konko, Anne Brabant, Duinenstraat 74 /0201 BE-8400 Oostende, tel.: 059 44 82 50 anne.brabant@telenet.be
www.esperanto.be/oostende

ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK

TIENEN

Esperanto Numismatiek Vereniging (ENA) Info: Bert Boon., Merelhof 8, BE-3300 Tienen, tel. en fax: 0472 73 48 30 bert.boon@skynet.be

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo

Lange Beeldekensstraat 169, BE- 2060 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

Belga Esperanto-Federacio (BEF): Kristin Tytgat, kristin.tytgat@skynet.be
www.esperanto.be/bef

ILEI-Belgio (Esperanto-leraars): Marc Cuffez, Torhoutsesteenweg 453/3, BE-8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65, flandrio@hotmail.com - ilei.info

Verdaj Skoltoj

p/a Valère Doumont, Rue des Champs, 3 5060 Sambreville, tel.:0485 517 552; info@verdajskoltoj.net - www.verdajskoltoj.net

Valona Esperanto-asocio, V.Esp-o

p/a Jean Annet, Rue de la Terre Franche 31 - 5310 Eghezée, tel.: 0495 10 32 30, esperanto.wallonie@gmail.com

Esperantista Brusela Grupo vzw (EBG) sekretariejo: p/a Yves De Keyzer, Perkstraat 78, BE-1630 Linkebeek tel.: 0498 04 00 95; sekretario@esperantobruselo.org - www.esperantobruselo.org/nl
Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, BE-1640 Sint-Genesius-Rode

Esperanto Nederland, secretaris, Ineke Emmelkamp, Arubastraat 12, 9715 RW Groningen, tel.: +31 (0)50 5718842
sekretario@esperanto-nederland.nl
www.esperanto-nederland.nl/groepen

Hoofdkantoor van de Esperanto Wereldvereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, tel.: +31(0)104 361 044, uea@co.uea.org - www.uea.org

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Nicky Janssen
Ondervoorzitter: Ivo Vercammen †
Secretaris: Piet Glorieux
Penningmeester: Kevin De Laet
Bestuursleden: Yves Nevelsteen, Johan Van Eenoo

www.esperanto.be/horizontaal

<https://esperanto.events>

plusendas al

<https://eventaservo.org>

Eventoj en via regiono aperas en Eventa Servo de UEA. Jen la facilaj landaj ligiloj:

- Belgio be.esperanto.events
- Francio fr.esperanto.events
- Germanio de.esperanto.events
- Nederlando nl.esperanto.events

Ekzistas tia ligilo por ĉiuj landoj de la mondo!

Estas tre facile por:
komuniki, memori,
tajpi – ankaŭ por
ne-esperantistoj!